Ч. 212. Чернівцї, четвер дня 26. вересня (8. жовтня) 1896. Рочник XII.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для загранпцї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

„Найпідлїйші клевети“...

Наша допись зі Львова про новий подвиг п. Романчука, поміщена в ч. 207 *Буковини*, забила великого клина редакциї *Дѣла* в голову, так що оно замісць вивести цїлу справу щиро на сьвіт божий і пояснити єї, старає ся сховати її в воду і туманити руску публику крутійством. Нам просто жаль такого морального упадку рускої ґазети, що інтереси двох-трьох кандидатів на послів ставить висше, як інтерес своїх читателїв; нам жаль і тих читателїв, котрі дають ся в той спосіб *Дѣлу* надувати.

На підставі нових, дуже добрих інформаций зі Львова, ми заявляємо рішучо, що наша допись про консолїдацийні заходи п. Романчука з о в с ї м п р а в д и в а. І наш висновок з подїї на львівскій Бесїдї, що „Романчукісти волїли зречи ся союза з радикалами (котрі домагали ся виключеня з акциї москвофілів), щоби лиш не наразити ея москвофілам, що нацїональна ідея не має для Народної Ради нїякого значіня“ єсть льоґічним і цїлком оправданим для всякого тямучого чоловіка, що ще не запаморочив собі голови всїляким опозицийним крутарством. *Дѣло* не передрукувало нашої дописи в цїлости, не подало ходу нарад, не з а п е р е ч и л о з н а ш о ї д о п и с и н ї ч о г о, а проте для туманеня своїх читателїв з безличною сьмілостию говорить:

„Такі клевети роспускають рускі урядовцї, скоро довідали ся, що Народна Рада рішила вести самостійно акцию виборчу і на основах своєї народної проґрами лучити всїх людий доброї волї до борби з — рептільниками. Де нема арґументів, там послугують ся рептільні ґазети найпідлїйшими клеветами, щоби лиш викликати заколот і захитати у людий віру в успіх і добро справи. Для кого найвисшою ідеєю — рептільний фонд, сей не може нїчим иньшим воювати, як лиш клеветами. Длятого і для руских урядовцїв всяка самостійна акция виборча не в смак, бо знають, що для них нема там місця.“

І таке важить ся *Дѣло* писати, скривши подію на Бесїдї перед своїми читателями і не заперечивши анї одного факту з нашої дописи! На се ми скажемо, що доки *Дѣло* не докаже нам факт за фактом клевети, доки не здасть справи з дотичних заходів Народної Ради, доти ми єго вважати-мем клеветником, а в потребі подамо ще докладнїйші докази, що наша допись була правдива. Даремна річ чванити ся самостійною (!) акциєю на підставі народної (!) проґрами против рептильників, тодї коли іменно ту народну проґраму поневіряє ся як помело і торгує ся правдою, замилюючи людям очи! Хто на стілько отуманів, що єму крутарство *Дѣла* дає повне вдоволенє — Бог з ним! Але є ще люди, що глядають правди і за правду не гнївають ся...

Пригляньмо ся лише добре тим арґументам *Дѣла*, що мають бути стійнїйші, як наші. У відозві львівскої Народної Ради, оголошеній перед тижнем, сказано, що Н. Рада буде вести тепер акцию виборчу самостійно. *Дѣло* подає до сеї відозви таке поясненє:

„Самостійне веденє акциї виборчої випливає з основ народної проґрами, на котрих Народна Рада опирає свою полїтичну дїяльність і заступає всїх Русинів-народовцїв. Рівно-ж і напрям, в якім має повести ся акция виборча, с. є. вибір независимих послів народних, відповідає вповнї інтересам народу руского, основам народної проґрами і теперішним обставинам полїтичним. — Видїл Народної Ради не виключив від акциї нїкого, хто лиш годить ся на народну проґраму. Ухвала видїлу Народної Ради запала одноголосно по засягненю опінїї мужів довіря. Вправдї відзивали ся п о о д и н о к і г о л о с и, чи би акция виборча не могла повести ся спільно з иньшими сторонництвами рускими, з радикалами і старорускою (не москвофільскою) партиєю, однак при близшім обговореню справи з дотичними чинниками показало ся, що завязанє якогось спільного комітету центрального в даних обставинах неможливе. Така спільна акция мала

---

18) ## ФРІЦ РАНДЕЛЬ.

Повість з норвеского

Хр. Вінтерґієльма.

(Дальше).

В самім дїлї по короткім часї і по ріжних фазах сильного потрясеня почала нараз Кляра дивитись на сю справу зі спокоєм. Одна частина єї сумлїня, котре она так непокоїла, вийшла з борби без шкоди, бо найшла лїкарство по части в своїй сильній натурі, що на такі неприємности особливо була витревала, по части також в науцї, котру їй Фріц завсїгди проповідав.

Тепер була віддана від пів року за бувшого корабельного капітана, що стояв у службі одного морского асекурацийного товариства. Єго стация не була під той час в Християнїї.

Здавалось паням, що Фріц дивно скоро розтопив ся і був такий милий. Оповідав про Париж тілько се, що могло панї обходити, про штукарів, театри, про бульвари і зволив навіть потїшити паню Віртову кількома примітками, як Французи стережуть строго сталих правил язика.

„Справдї, так повинно і у нас бути,“ притакнула розрадувана панї, а міжтим оглядали молодї панї докладно крій єго одежі, єго ковнїрика і фасон маншетів, фризури, одним словом всьо. Він прецїнь приїхав недавно тому, як правдивий модель.

„Він змінив ся дійсно на користь,“ шепнула мама Мілї, як ішли до стола.

„Справдї, він виглядає так мило. Ти запримітила, як у него шия виглядає делїкатно, гнучко? Єго одїж улята якось цїлком инакше, як у других наших мужчин.“

А Юель, що аж тепер прийшов до дому, був дуже задоволений з того, що Фріц став веселїйший, бо для сего вигідного і задоволеного чоловіка було великою трудностию прибирати на довший час сумну міну.

Фріц був нинїшнього вечера надто інтересний, щоби панове одержали позволенє, відтягнути ся по вечері з тютюнцем та ґроґом; дістали позволенє забрати їх з собою до сьвітлицї, а там оживилась дуже розмова.

Коли одна з пань згадала припадково про Веделя Стенерзена, сказав Юель: „Ой так, з ним скінчило ся дуже сумно.“

„Чей він не помер?“ запитав Фріц зворушений.

„Нї, се знов нї, але знаєш, він став забитим піетистом.“

Фріц бачив подібний натяк в листї одного приятеля.

„Дійсно шкода сего хорошого чоловіка, він для нашого товариства цїлком пропав!“

Панї Віртова позволила собі зробити замітку, що релїґія не може нїколи чоловіка погубити. А панї Юельова взяла з уважности за свій обовязок підпирати трошки свою приятельку, коли доньки без сумнїву під вражінєм, що Стенерзен уживав всяких хороших захватів молодости — твердили, що кожда річ має свою границю. Треба тілько глянути на теольоґічних кандидатів, котрі цїлком не такі дуже ревні і зовсїм не відтягають ся від сьвітских утїх.

Ся тема була за обширна, щоби не дати паням на цїлу годину предмету до розмови і заким спостерегли ся, показало ся, що оба панове вже давно зникли були в комнатї Юеля. Аж коли панї Віртова хотїла попращати ся, спровадили Фріца назад.

Він довідав ся потім докладно, як стояло дїло з Веделем.

Они стояли так близько себе, що се зробило вже задля самої особи велике вражінє на Фріца. Але навіть єсли се треба було в иньшім взглядї уважати за відступство, від котрого можна було сподїватись з часом ще більше, то таки лежало в тім дивнім случаю щось таке, що сьвідчило про тяжку борбу, котра займає цїлу особистість чоловіка.

XVI.

Тодї, як Фріц від'їзджав, мав він сумнїви, чи має іти до Веделя Стенерзена попращатись; але сцена, що викликала між ними розлом, стояла єму надто живо перед очима, щоби був в силї виконати сей крок.

Ведель чув ся дуже враженим і став ся більше смутним, коли надійшов день від'їзду. Одну хвилю думав він над тим, щоби самому зробити перший крок, але се вже тепер було неможливе. Мимо того гнало єго щось не хотячи до пристани, як корабель мав відпливати: може

би значіне лиш тактичне, а задля такого значіня нїяке сторонництво, а тим меньше Русини-народовцї не можуть відкладати своєї проґрамової основи на дальший плян. Впрочім тактика мусить приміниги ся до місцевих обставин і длятого треба полишити єї орґанїзациям повітовим.“

Балаканина *Дѣла* о самостійній акциї Народної Ради представить ся читателям аж тодї в правдивім сьвітлї, коли подамо факти такі: Народна Рада аж тодї рішила ся вести самостійну акцию, коли пересьвідчила ся, що спільна акция з радикалами неможлива. „Не виключила — каже *Дѣло* — нікого від акциї, хто лиш годить ся на народну проґраму“ — і длятого др. Олесницкий сказав, що за свій повіт не ручить, бо там іменно він, народовець, мусить іти спільно з москвофілами... Не „поодинокі голоси“ відзивали ся за спільною акциєю з радикалами і старорускою (не москвофільскою) партиєю, бо на 27 листів від мужів довіря 26 було за згодою з москвофілами. Се факт! — На довершенє свого крутарства *Дѣло* каже, що хоч народовцї не можуть відкладати своєї проґрамової основи на дальший плян, але впрочім тактику треба лишити орґанїзациям повітовим, — а ся тактика наказує Олесницкому, Романчукови і їм подібним не що иньше, як відложити проґрамову основу на дальший плян, а йти спільно з кацапами. Сам др. Олесницкий до того признав ся, а Романчук також за тим. Отже так блахмана пускає ся людям в очи і перелицьовує ся живу правду.

А вже квінтесенциєю опозицийної мудрости єсть їх мороченє людям голови якоюсь „старорускою, а не москвофільскою партиєю,“ з котрою будь то би не сором народовцям умавляти ся. Коли *Дѣлу* москвофілів непотрібно, то оно не робить ріжницї поміж якимись старорусами і москвофілами і однаково їх судить; коли-ж прийдуть вибори, оно добачує нараз і старорусі (не москвофільску) партию. Де та староруска партия у нас? Яка єї орґанїзация, де єї товариства політичні, де єї ґазети, чого она хоче? Що се за сфінкс такий на землї рускій, що до народовцїв не пристає, і до москвофілів не признає ся, а єсть собі партиєю, котрої не видко? Які інтереси заступає та партия староруска, хто єї провідник? — А коли та „партия“ не проявляє абсолютно нїякого житя, не має навіть свого власного орґану, то яка-ж до біса она партия?! А коли та „партия“ зложена з самих півголовків, котрі до нинїшного дня, коли всї наші партиї так виразно закроїли ся, не знають, на яку дорогу в квестиї національній ступити, — то який же хосен входити з такими недотепами в якісь угоди і вважати союз з ними чимсь можливим і не ображаючим чувства народного?...

Але то так річ має ся: Які старорусси — старорусси, такі опозицийні народовцї — народовцї! Яке їхало, таке здибало; обі ті „партиї“ хотять сидїти на двох стілцях, тїшать ся посполу собою, що так дуже до себе подібні, і доказують собі, що мають рацию биту на Руси... Ну, справдї, лише в нас на Руси може така гарна пара найти ся...

Рада державна.

(2. засїдане з дня 3-го с. м.)

Правительство внесло проект закону о портових оплатах від торговельних кораблїв.

Іменем „Кола польского“ поставив пос. Яворский до президента мінїстрів інтерпеляцию в справі заборони віч краківским і перемиским старостою. В інтерпеляциї каже ся, що до відомости інтерпелянтів прийшли два урядові акти, котрими забороню̂є ся з одної сторони пос. Вуйцїкови, а з другої пос. Новаковскому скликувати збори, бо — після гадки тих старостів — збори, уряджені тими двома послами, можуть заколотити спокій між населенєм. Отже тому запитують інтерпелянти: 1.) чи дійсно видано такі розпорядженя: 2.) коли так, то чому полїтичні власти в сповнюваню свого обовязку, берегти публичного порядку і спокою, замісць уживати законами приписаних средств, хопили ся способів, незгідних з правами, які запоручує конституция?

По відчитаню цїлого ряду пильних внесень о поміч для сторін, котрим грозить нужда, приступлено до дальшої розправи над пильними внесенями Перґельта і Герольда, в котрих взиває ся опіку правительства над Нїмцями против Чехів, а в другім внесеню над Чехами против Нїмцїв. Ческий посол з Моравии Страньский виказує, що Нїмцї поступають дуже аґресивно против Чехів на Мораві і доказує се на кількох примірах. На гадку бесїдника може тому зарадити лише безусловне признанє рівноуправненя ческого народу з нїмецким. — Нїмець пос. Функе старає ся доказати, що не Нїмцї, а таки Чехи хочуть все в Чехії зробити ческим. В тій цїли веде ся дуже зручно і витревало чехизация нїмецких міст і сїл, але тому спротивлять ся Нїмцї рішучо. Заявленє президента мінїстрів не задоволяє їх тому, бо ґр. Баденї забув додати, що правительство виступить против аґресивних змагань Чехїв. А коли правительство не зробить порядку в Чехії, то зроблять се самі Нїмцї. — Молодочех пос. Адамек доказує фальшивість висказів передбесїдника. В ческім соймі іде все після права, однак Чехи мусять себе уважати історичними заступниками Чехії і сего права не дадуть собі відобрати. Що Нїмцї уважають себе чимсь висшим від Чехів, сему винно саме правительство. Ґарні слова ґр. Баденїого не задоволяють Молодочехів, они хочуть дїл. — Нїмець пос. Праде уважає причиною національного неспокою в Чехії економічну нужду. Одинокою порадою на те є адмінїстративний подїл Чехії. — Слїдували спростованя, а опісля приступлено до поіменного голосованя над обома пильними внесенями, котрі відкинено. За внесенєм Перґельта голосували лїберали, антисеміти і Італїянцї, а против него Поляки, Чехи, Русини, консерватисти, клерикали і Словінцї.

Пос. Леваковский поставив пильне внесене, в котрім виказує, що в Галичинї XII. артикул конституциї не має значіня, бо краківский і перемиский староста забороняє збори з тим умотивованєм, що они небезпечні для публичного добра. Жадає покараня тих старостів і взиває правительство, щоби боронили запоручених прав конституцийних против властий. — Розправу над сим внесенєм відложено до слїдуючого засїданя, котре відбуло ся вчера.

(Справозданє з третього засїданя містить ся в телеґрамах).

надїяв ся, що Фріц побачить єго і всьо знов направить ся. Але коли там прийшов, не міг перемогти себе, прилучитись до других товаришів; они не повинні бути сьвідками такої сцени, все одно чи в разї загоди, чи розчарованя.

І корабель відійшов; другі стояли на передї і кивали платками; він стояв цїлком з боку на краю і ховав ся за якогось високого, грубого пана, закусуючи губи, щоби очи не заходили єму сльозами. А потім відійшов поспішно, щоби нїхто з товаришів не міг єго побачити. Як часто в житю, коли єго щось давило, шукав він в розривках забутя і зайшов тим способом в безнастанне, досить довго треваюче, легкодушне житє. Хотяй часом здержав ся на кілька днів, то незадовго наступав знов той сам стан. Він чув майже порожнечу в своїй души, тілько фантазия дїлала сильно на него і самовладно та уявляла єму все нові побудженя, коли западав у сум або поневільну скуку.

Так було і нинї.

Встав рано пізно і чув ся таким охлялим, як подразненим, хотяй властиво нїчо єму не хибувало, випив свою каву, вкусив хлїба з маслом, але сейчас відложив єго на бік. Чому був такий висохлий і охлялий, чому без причини такий нетерпеливий, чому тужив за чимсь і сам не знав за чим? Чому начинали ся путати єго мисли, як тілько отворив книжку так, що читав цїлі сторони, не знаючи, що читає?

Нагле счув ся, що він властиво тужить певно за домом, до родини, до свого дитинячого спокою, до мами, до тата, до братів, до сестер. Дома найде ся прецїнь для него підстава, що зможе наповнити єго охляле, здавлене серце теплими чувствами дитинячої відрадности і чистими, скріпляючими вражінями.

Так, він хоче їхати до дому, спакувати книжки і їхати. Так уже нераз робив і в тім було для него цїлюще лїкарство. Завтра має се стати ся.

Але нинї?

Нинї ще — нинї мусїв ще розірвати ся; се має бути для него закінченєм! Сам з собою сидїти, — нї, мінути ставали прецїнь годинами! Нинї хотїв мати справдї шалену забавку, справдї весело хотїв нинї жити — а потім завтра проч!

Ведель усьміхав ся формально на сю гадку, се була знаменита ідея. Витягнув мошонку, відложив гроші, що потребував завтра на дорогу, на бік, звинув в паперець і поставив до шуфляди. Решта вистарчала, щоби оплатити кошти цїлого веселого дня.

„Добре виглядаю нинї, Лїна?“ сказав розпустно до дївчини, що прийшла прятати, коли він стояв перед зеркалом і убирав ся.

„Христе, та-ж ви завсїгди хороші.“

Він засьміяв ся і хотїв на подяку поцїлувати єї, але она поглядала на него з таким невинним подивом, що задумав ся.

І добре зробив, бо она була така наївна і невинна, що в цїлій щирости задивила ся на єго незвичайно, по дївочому хороші черти. Она сама не знала про те. Як він підкручував вуса або відгортав волосе зі свого високого, ясного чола, або стулював уста до циґара, она могла бути формально заздрісна на ту жінку, що колись мала всьо те посїдати, і думала з якоюсь гіркостию: Ах, коби так було уродитись рівною станом до него, може би міг мене тодї любити! Иньших мужчин держала на три кроки від себе, а супротив него була би з часом улягла. Але завсїгди, коли хотїв, як от тепер, пожартувати трохи з нею, здавало ся єму, мов би щось невидиме здержувало єго від того.

А потім пішли, він і кілька веселих товаришів, щоби забити день.

Білярд перед обідом і обід і круглї з усїм, що до того належить, уже перемучили, а що вже розбурхалась в них охота до „бумльованя,“ вишукали на остаток таке місце, де могли надїяти ся доброї забави.

Прийшли до одної з лїпших саль до танцю. Тут було очивидно тїсно і гамірно. Глухе ступанє, що вже було чути на сходах, змагало ся на сали до оглушаючого гамору, супротив котрого борола ся хоробро оркестра, не могучи нїчо більше уратувати, як тілько такт і ряд видатнїйших звуків з цїлої інструментальної гармонїї, а міжтим робили цїлий хаос з того голосні розговори, оклики, крики, сьміхи і балаканина підпитих. Порох підносив ся хмарою з колихаючої ся підлоги, на котрій найріжнороднїйше товариство працювало, як би на житє. Знаходили ся тут величні стрілцї і мізерні мускетіери, звинні субекти склепові, а там і ту який студент, похилені зарібники, тонкі челяд-

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 7-го жовтня 1896.

Іменованя. Практикант при університетскій бібліотеці в Чернівцях Роберт Клемент іменований амануензісом. — Гр. пр. парохію у Фрумосеї надав краєвий президент о. Александрови Поппор з Кірлібаби.

Посьвячене нової гр. пр. церкви відбуло ся торжественно в Заставні минувшого четверга, дня 1-го с. м., під проводом впр. о. архимандрита Калінескула. Ціле торжество мало руский характер, як се відповідає чисто рускому населеню тамошної околиці. О. архимандрита витала православна громада бандериєю і серед одушевлених окликів. Церков сама представляє ся дуже гарно; она мурована і має пять копул.

Обхід ювилейний 300-ної річниці унії при архикатедр. храмі сьв. Юра у Львові відбуває ся після оголошеної проґрами. Минувшої неділї відбув ся другий величавий похід до церкви сьв. Параскеви при участи всего духовеньства і всїх братств церковних, межи котрими звертало на себе загальну увагу особливо братство женьске при церкві оо. Василіян своїми прекрасними народними строями і своїм знаменитим хором женьским. Третий, ще величавійший похід попровадить слїдуючої неділї пополудни до церкви Успеньской сам кардинал. — Тимчасом відбувати ся буде через цїлий сей тиждень в архикатедрі сьв. Юра від години 4 до 8-ої пополудни місия духовна під проводом найлїпших сил проповідничих оо. Василіян, а іменно оо. Андрея Шептицкого, Сотера Ортиньского, Ігнатія Тисовского, Венедикта Скоробогатого і о. Плятонида Філяса яко провідника. — Той ювилейний обхід празнують черновецкі гр. кат. парохіяни почавши від неділї, а скінчить ся обхід завтра, в четвер. Проповіди має Василіянин о. Андрій Шептицкий. В гр. кат. парохіяльній церкві відбули ся з тої нагоди також богослуженя після обряду рим. кат. і вірм. кат.

Нова кацапска твердиня завязала ся в Перемишли під назвою „Союзъ". Наш перемиский дописуватель описав вірно тамошні відносини в 186-ім числї нашої ґазети, бо на чолї того „общества" стоїть знаний зі своїх „убѣжденій" о. Юстин Желехівский. Додати-б ще, що члени новозаснованого „Союза" то сецесіонїсти з народовецкої „Рускої Бесїди", котрі дали ся намовити до того кроку деякими людьми, що вернули з новгородскої вистави та прогульки в Петербург. Вже сей початок сецесиї показує в досить вірнім сьвітлї, яким духом пахне в тім „обществѣ Союзѣ."

† Др. Юлій Ґреґр, померший сими днями видавець молодочеських Narodn-их List-ів, родив ся 1831 р. Науки свої кінчив тодї, коли в Чехії працювали такі люди, як Шафарик, Челяковский і др. В 1859 р. одержав він на праскім університеті степень доктора прав. Слїдуючого року, 1860, оснував він ґазету Narodni Listy, а до редакциї вступили тодї між иньшими також Палацкий і Ріґер. Від того часу почала ся полїтична діяльність д-ра Ґреґра, котрий яко журналїст і посол до ческого сойму, та яко член богатьох ческих товариств боров ся за права своеї вітчини. В 1873 р. вибрано его послом до ради державної, але якийсь час не виповняв він свого мандату, бо тодї Чехи усунули ся від нарад парляменту. Але по шістьох лїтах абстиненциї они вернули до парляменту, а з ними і др. Ґреґр. В радї державній поставив покійний внесене на реформу прасового закону карного, брав участь в нарадих над законом военним 1879 і над буджетом 1880. Однак вже 1881 р. він зложив свій мандат і відтягнув ся від редакциї, а був лише видавцем. До ческого сойму др. Ґреґр належав часто, послїдний раз від 1889 р. Він предложив великий мемориял в справі ческого державного права, але скоро знов зневіг. І тілько тажка слабість примусила его уступити з поля невсипущої працї, а як хосенною була его дїяльність, се доказують численні вискази співчутя не лише з ческих країв, але також з цїлої Слявянщини.

З неосторожности при уживаню парової машини вибух на дворі в Слободзії-Команештах огонь, котрий знищив зерна на 2500 зр.

Нова катеґория урядників. В буджетї мінїстерства внутрішних справ піднесено між иньшим, що правительство задумує основати нову катеґорию полїтичних урядників, а іменно старших повітових комісарів в VIII-ій клясї ранґи. Тепер має ся змінити 96 посад повітових комісарів в IX-ій клясї ранґи на таке саме число старших комісарів в VIII[illegible]

Незвичайний гість перебуває тепер у Львові. Є то католицкий сьвященик сирийско-халдейского обряду з Персиї, Авраам Альгас, котрий говорить по французски, а его товариш Ушанаєв говорить по польски. Цїлию подорожи того совященика є збиране складок на будову костела, знищеного фанатичними Курдами в містї Урліє. Завтра відправить о. Альгас богослужене у вірменьскій катедрі.

Мильна поголоска. В галицких ґазетах появила ся вість, що дві компаниї 30-го полку піхоти у Львові перенесли ся вже до Чехії. Отже ся вістка мильна остілько, що з кождої компаниї відослано по 10 до 12 вояків до Чехії дня 5-го с. м. Доси вислано з кождого полку X-го і XI-го корпусу (перемиского і львівского) вояків до Чехії по 200.

Шевский курс отворено в Чернівцях при промисловім музею під проводом віденьского фахового учителя Гулки. В понедїлок відвидїв краєвий президент ґр. Ґоес той курс, оглянув роботу участників курсу і похвалив цїле урядженє та побажав сему хосенному підприїмству як найкрасших успіхів.

Нове жерело нафти відкрито в Східници за Бориславом, в лїсї званім Загор, в глубинї 530 метрів. То жерело таке богате, що перевисшає скількостию добуваної ропи всї иньші східницкі жерела разом.

Засипаний поїзд. З Загребу доносять, що на поїзд товаровий, котрий відійшов в пятницю рано до Загоре, зсунула ся гора між стациями Нови-Маров а Будинщина і присипала землею машину і три ваґони. В наслїдок того утратив обі ноги гамівничий поїзду Бартолец. Проча обслуга поїзду вийшла з тої пригоди цїло.

В міскім театрі в Чернівцях відограють в четвер гарну оперу Der Troubadour, в пятницю Берли комедию Drei Paar Schuhe. В недїлю пополудни відбуде ся перше клясичне представленє для учеників по знижених цїнах. Будуть грати Шіллера Die Räuber.

Телеґрами „Буковини".

З дня 7-го жовтня 1896 року.

Рада державна.

Відень. *(3-те засїдане).* Президент мінїстрів [illegible] інтерпеляцию Яворского, що заборону двох зборів затвердило галицке намістництво, бо треба було побоювати ся розрухів. В справі иньших зборів рішене ще не наступило. Заборона, а також розвязане зборів є законом оправдане; рішеня належать до адмінїстративних властий. Правительство зовсїм не думає обмежати права зборів. Противно низші власти зобовязані, все докладно держати ся законних постанов. — Опісля відповідав мінїстер краєвої оборони на одну інтерпеляцию. З черги

ники кравецкі і сильні робітники машинові, а жіночі красавицї міняли ся від убраних в шовки, „реґістрованих" і гожих покоївочок до незґрабної постави і червоних, набресклих рук кухарок. Ведель і его товариші не думали про сю нужду, що тут всюди кидалась в очи, они видїли тільки стиск і житє і ріжнородний рух. Бавили ся незручними танцерами, що на плечах своїх танцерок розкрачували пальцї, як сонїшні лучі, і більше скакали. як танцювали, а при тім крутили ся, здавалось, наоколо одної точки на підлозї. А навіть добрих танцерів, що хотїли танцювати наоколо салї, спихали чим раз більше у таке замішане, що остаточно цїла саля виглядала як непонятний заколот.

Коли вже надивили ся до сита на ту роботу, обійшли всї столи і насьміяли ся з всїх тих обнять, при котрих виглядали руки як би непоривна сїтка, за котрою мож було бачити фляшки пива, солодкі погляди і шептаючі пари голов, намагались даремно дістати ся до реставрациї, в тую збиту масу пючих, проклинаючих, платячих, нетерпеливих і задоволених осіб. І таки не могли діпхати ся аж до буфету. Нї, назад у вир танця, між крик і хмари куряви!

І там стояли они і жартували з одною красавицею, що абсолютно хотїла з ними танцювати. Она завзяла ся властиво на Веделя і старалась власне втиснути своє рамя в найлестливійший спосіб під его рамя, як приступило кілька нових товаришів.

„Нї, чи справдї, се ти? Я зараз собі подумав, що знайду тут знакомих."

В ходї розмови сказав один з них: „Ну, чи ви чули найновійшу вість?"

„Що такого, сюда з нею!"

„Купець Аазум, що був заручений з Клярою Віртівною, застрілив ся."

Як би Ведльови сказали, що его мати умерла, не міг би був стати блїдший і більше перестрашений.

„Чи се певне? Чи се правдиве?" запитав ся.

„Так есть, я довідав ся просто від доктора Рамма, котрого кликали. Але, мій Боже, що тобі стало ся? Ти блїдий, як труп!"

„Але-ж то надзвичайно страшне," сказав Ведель.

„Певно, що страшне," відповів другий маловажно, „але ми з своеї сторони не можемо тут нїчого порадити."

Они потяглись по салї, а Ведель постарав ся зникнути непостережено.

Коли вийшов на воздух, здавалось ему, що ноги не хотять его дальше нести і він дрожав на цїлім тїлї. Вже нераз чув се вражінє тїлесного ослабленя в послїднім часї, так як нинї рано, але тепер найшла на него мов лїд зимна трясавиця, а він квапив ся, щоб дійти до дому.

Великий Боже! Так, тепер розумів всьо дуже добре і всьо стояло перед ним ясно.

Чого Аазум не мусїв терпіти, заким рішив ся до сего кроку! А Кляра! І яким гріхом обтяжив Фріц своє сумлїнє! Се було страшне, а звязь мусїла прецїнь бути така.

Війшов до своеї комнати і напомацки найшов стіл, на котрім стояла лямпа. Сїрники — так, наконець знайшов пуделко. Коли піднїс баню до гори, розбила ся горішня часть на двоє, і не міг вже ужити лямпи. Бо-ж він і дрожав як лист трепети.

На своє щастє пригадав собі, що з послїдного картяного вечера сховав дві половицї стеаринових сьвічок до полицї. Одну з них запхав до фляшки з пива і нарештї запалив сьвітло в комнатї. Було се недостаточне, лячне осьвітленє в великій, старинній комнатї. Слабе сьвітло сягало властиво тілько до половини, а коло ліжка і коло старої, великої, зелїзної печи в кутї було майже цїлком чорно, на всякий спосіб аж лячно темно. Там за замкненими дверима з занавісою лежали тепер певно обі панночки зі школи індустриї і спали; длятого мусїв заховувати ся дуже тихо. Але всьо виглядало ему таке дивне, ему здавалось, як би поміст усував ся ему під ногами, як би комната більшалась, як би низькі, старинні двері раз розширялись, раз звужались, а круглі, блискучі клямки визьвірювались на него. А потому палало сьвітло там так безсильно, щоби опісля знов безсильно опасти. Тут в серединї панувала темнота, що у него взяла перевагу.

(Дальше буде).

наступила розправа над пильним внесенем пос. Пацака в справі обовязку посла, бути перед судом сьвідком. Мінїстер судівництва Ґляйспах заявив, що після істнуючих законів безпечно посол обовязаний бути сьвідком. То, чого жадає внескоставець, можна осягнути лише додатковим законом. Правительство радо згодить ся на таке внесене, а против пильности внесеня не має нїчого замітити. Пильність принято і наказано комісиї ненарушимости послів здати про се внесене справу до 14 днїв. — Підчас розправи над пильним внесенем пос. Кальтенеґґера і Адамека в справі скорого полагодженя промислової новелї заявив мінїстер торговлї Ґлянц, що він сам бажає як найскоршого полагодженя того проекту, але до того не вистарчає часу. Тому мінїстер згаджає ся на полагоджене реформи промислових спілок. Опісля принято пильність обох внесень. — Слїдувала ще розправа над пильним внесенем пос. Леваковского в справі заборон зборів в Галичинї. По узасадненю внесеня пос. Леваковским заявив заступник правительства Сімонеллї, що доси внесено всего 9 рекурсів в тій справі до галицкого намістництва, а жадного до мінїстерства. О нарушеню законів може бути бесїда аж тоді, коли справа перейшла всї інстанциї. Президент мінїстрів наказав низшим властям строго держати ся законних приписів. На сїм перервано наради до сегодня.

Відень. Пос. Ґр. Кінбурґ вніс на сегоднїшнім засїданю, щоби над відповідю Ґр. Баденїого на его інтерпеляцию отворити дискусию. Внесене відкинено 86 голосами против 68.

Відень. Буджетова комісия ухвалила розпочати специяльну розправу над проектом реґуляциї платнї урядникам.

Париж. Царска пара прибула о 10-ій год. перед полуднем, повитана президентом Фором. В почекальни повитала царску пару громадска рада і ріжні достойники. З двірця поїхали цар з царицею серед одушевлених окликів народу до російскої амбасади. Пополудни о ½3 год. приїхав цар до палати президента, розмавляв з ним 20 минут, по чім представили ся цареви мінїстри і сенат. Сенаторів представляв Любе, а послів Бріссон. Вечером відбув ся пир, на котрім царица сидїла коло президента Фора, а панї Фор коло царя. — Цар надав мінїстрам Мелїн, Ганното, Любе і Бріссон великі хрести ордеру Александра Невского.

Париж. Підчас пира в елїзейскій палатї вніс президент републики Фор тоаст в честь царя і сказав, що присутність царя у Францiї скріпляє серед одушевленя цїлого народу звязи, які сполучають обі держави в обопільній вірі в щасливу будучність. Союз сильної держави і працьовитої републики зміг уже вплинути на удержане сьвітового мира, а скріплений випробованою вірностию союз й на дальше буде добродїйно впливати. — Цар відповів, що він глубоко тронутий сердечним принятем і що після незабутої традициї прийшов до Франциї, щоби повитати ся з головою нациї, з котрою він сполучений цїнними звязами. Вкінци просив цар президента, висказати цїлому народови его щирий привіт. Цар пив в честь Франциї в руки президента.

Будапешт. Урядова ґазета оголошує королївский декрет, котрим скликує ся угорский сойм на 23-го падолиста. Розпорядженем мінїстра внутрішних справ виписано нові вибори на дни від 28-го с. м. до 6-го падолиста с. р.

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 3-го жовтня 1896.

	Львів.		Чернївцї.	
Пшениця . .	від 6.80	до 7.75	від 7.—	до 7.10
Жито . . .	„ 5.75	„ 6.—	„ 5.40	„ 5.50
Ячмінь бров. .	„ 6.—	„ 6.50	„ 5.75	„ 6.25
Ячмінь простий	„ 5.—	„ 5.50	„ 5.—	„ 5.25
Овес . . .	„ 5.50	„ 5.75	„ 4.75	„ 4.85
Ріпак . . .	„ 9.—	„ 9.50	„ 9.35	„ 9.60
Горох . . .	„ 5.—	„ 8.—	„ 6.—	„ 7.—
Вика . . .	„ 0.—	„ 0.—	„ 0·—	„ 0.—
Льнянка . .	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Біб	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Бобик . . .	„ 4.—	„ 4.50	„ 0.—	„ 0.—
Гречка . . .	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Конюшина черв.	„ 35.—	„ 40.—	„ 0.—	„ 0.—
Конюшина біла	„ 30.—	„ 45.—	„ 0.—	„ 0·—
Конюш. шведск .	0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0·—
Кукуруза нова	„ 4.50	„ [illegible]	„ [illegible]	„ [illegible]

Хміль 35.— 45.— злр. за кільо у Львові оковита за 10.000 лїтрів 12.75—13.25

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівців								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	11^{28}	.	.	$6^{\underline{57}}$	$10^{\underline{28}}$	$5^{\underline{50}}$		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	3^{29}	.	.	9^{12}	$10^{\underline{00}}$	$5^{\underline{23}}$		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	11^{13}	$9^{\underline{50}}$

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівців								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{47}	.	.	9^{41}	$10^{\underline{29}}$	$5^{\underline{38}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{03}	.	.	$7^{\underline{17}}$	$10^{\underline{48}}$	6^{16}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	4^{30}	6^{21}

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях.

За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осича Бучканича.

